

[Erik Hansen.]

stort produktivt udbytte, men man tog i høj grad i betragtning, som det så ofte er blevet nævnt af daværende medlemmer af det høje ting — jeg nævner f. eks. Jens Holdgaard og Niels Frederiksen — at det grundlæggende i denne husmandslovgivning var bestræbelserne for at skabe et godt familied, en plads for den enkelte familie. Jeg tror, at mange af disse tanker, som da var grundlæggende, og som for så vidt fremdeles er det i dag for de kredse, der forstår problemerne og værdien af en familiebolig, i denne stund kunne overføres og løse mange af de problemer, som gør sig gældende inden for vort industrialiserede samfund.

Trangen til at kunne gøre, hvad man vil i fritiden, at være individuel, er stadig stigende; den kan ikke tilfredsstilles gennem boliger i sovefabrikker eller ved at køre i bil på overtrafikerede landeveje; den tilfredsstilles ved huset i haven eller ved adgang til eget feriehus i rekreative områder.

Der må i fremtidens boligpolitik ikke alene tages sigte på at skaffe sovehuse til mennesker; der må mere tages sigte på at skabe rammerne om den enkelte families frie individuelle udvikling.

Boligministeren (Carl P. Jensen): Jeg vil gerne gøre en del bemærkninger i anledning af de udtalelser, der er fremsat. Der bliver jo ikke lejlighed til her, hvor det ikke drejer sig om et lovforslag, at fremsætte sine udtalelser over for et udvalg; derfor vil jeg gerne gøre det her fra tingets talerstol.

Det ærede medlem hr. Thestrup sagde bl. a. i forbindelse med sin omtale af den anspændte aktivitet, at jeg var bange for at opgive det håndværksprægede byggeri, og jeg var modstander af det seriefremstillede parcelhus. Det er første gang, jeg hører denne påstand. Den overrasker mig, og jeg tror, den vil vække almindelig forundring hos dem, der kender mig og min indstilling over for disse problemer. Jeg plejer altid at høre det modsatte. Jeg er enig i, at der på dette område er så mange opgaver, at der her både kan være tale om den ene og den anden form for byggeri i en sund konkurrence.

Også det ærede medlem hr. Finn Poulsen fremsatte nogle bemærkninger om det indu-

ustrialiserede byggeri og arbejdskraften og blev her i nogen grad fulgt op af det ærede medlem fru Grethe Philip, der også nævnte arbejdskraften og faggrænserne. Nu kunne der naturligvis siges meget om spørgsmålet om at fremskaffe den ikke-faglærte arbejdskraft til det mindre fagligt betonede arbejde, som man plejer at sige, men her skal man være opmærksom på, at der findes ingen reserver, heller ikke inden for disse områder. Men naturligvis kan praktisk tilrettelæggelse af arbejdet og dets fordeling mellem de forskellige grupper på en arbejdsplads virke fremmende på byggeriet og hindre tomgang, og det er i hvert fald et område, hvor der efterhånden er sket store fremskridt. Hovedparten af erhvervsbyggeriet og det offentlige byggeri udføres efterhånden som såkaldt utraditionelt byggeri. Det frigør arbejdskraft til det, man kalder det traditionelle byggeri af boliger. I øvrigt præges boligproduktionen jo også af den ikke-faglærte arbejdskraft, og her kan netop nævnes nogle af de store projekter, der i dag er ved at blive sat i gang i hovedstadsområdet. Der er sket betydelige ting, når det drejer sig om praktisk tilrettelæggelse af arbejdet og dets fordeling mellem de forskellige fag. Fagene er positivt indstillede, også når det drejer sig om nye former for lønansættelse. Her er en udvikling på vej, som vi i hvert fald ikke turde drømme om bare for få år siden. Der er fag, som er så positivt indstillede, at de har engageret teknikere, der skal medvirke netop ved gennemførelsen af moderne lønprincipper, nye former for lønansættelse.

Det ærede medlem fru Grethe Philip beklagede i øvrigt den nedgang, der var sket, når det drejer sig f. eks. om fabriks- og værkstedsbyggeri, men det er vi helt uden indflydelse på i boligministeriet, fordi dette byggeri er fri for enhver form for restriktioner, altså ikke omfattet af nogen form for regulering.

Det ærede medlem fru Grethe Philip, det ærede medlem hr. Thestrup og det ærede medlem hr. Finn Poulsen, ja, jeg tror, jeg kan sige samtlige ordførere, har omtalt grundpriserne i forbindelse med byudviklingsloven. Her har man nævnt spørgsmålet om byggegrunde, og den kritik, der er rejst over for boligministeriet, går i første række ud på, at man gennem administra-